

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO24/10070 din 29.10.2024

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind forma electronică a mandatului avocatului) (număr unic 454/MJ/2024)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Justiției, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei anticorupție a fost publicat pentru consultare publică pe pagina web oficială a Ministerului Justiției, precum și pe portalul guvernamental [www. particip.gov. md](http://www.particip.gov.md), fiind asigurat accesul părților interesate la proiect pentru a putea prezenta/expedia recomandări asupra acestuia.

De asemenea, autorul a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie. În consecință, se constată respectarea etapei esențiale a procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare a deciziilor statuată la art.8 lit.a) din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Prin urmare, având în vedere că proiectul a fost plasat pe paginile web indicate supra, precum și apreciind termenele pentru consultări publice, transparența în procesul decizional a fost asigurată.

1.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, proiectul are drept scop *"[...] simplificarea procedurii de contractare a serviciilor de asistență juridică la distanță, prin reglementarea formei electronice a mandatului avocatului."*

Autorul a mai precizat că, *"[...] reglementarea formei electronice a mandatului avocatului, semnat cu semnătură electronică calificată, va asigura implementarea soluției informatice E-dosar judiciar din cadrul Sistemului informațional judiciar (pct. 3 subpct. 2) din Hotărârea Guvernului nr.794/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului informațional judiciar), care presupune automatizarea procesului de depunere a cererii în instanța de judecată în format electronic și distribuirea materialelor din dosar în formă electronică."*

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea Codului fiscal, Legii nr.1260/2002 cu privire la avocatură, Codului de procedură penală, Codului de procedură civilă, Codului de executare și Codului administrativ, pentru a include reglementările esențiale privind forma electronică a mandatului avocatului (inclusiv avocatului stagiar) și modul de certificare a împuternicirilor care rezultă din acesta.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

1.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public privind simplificarea procedurii de contractare a serviciilor de asistență juridică la distanță, prin reglementarea formei electronice a mandatului avocatului. Potrivit autorului: *"[...] posibilitatea legală de a certifica împuternicirile avocatului prin mandat în formă electronică și a copiei certificate a acestuia pe suport de hârtie, va permite avocaților, avocaților stagiați și clienților lor nu doar să încheie contracte de asistență juridică la distanță, dar și să depună cererile în instanța de judecată prin intermediul Sistemului Informațional Judiciar."*

1.5. Justificarea soluțiilor proiectului

1.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota de fundamentare care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ;
- c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse;
- d) analiza impactului de reglementare;

- e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE;
- f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ;
- h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent;
- i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ."

Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea elaborării proiectului, fiind întrunite cerințele art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „d) analiza impactului de reglementare”.

Potrivit autorului: *“Implementarea proiectului nu necesită cheltuieli financiare de la bugetul de stat.”*

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative *„textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

- a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]
- e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]
- f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;
- g) se evită tautologiile juridice;
- h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul nu reglementează activitatea agenților publici și/sau a entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Justiției și are drept scop simplificarea procedurii de contractare a serviciilor de asistență juridică la distanță, prin reglementarea formei electronice a mandatului avocatului. Potrivit autorului: "[...] *posibilitatea legală de a certifica împuternicirile avocatului prin mandat în formă electronică și a copiei certificate a acestuia pe suport de hârtie, va permite avocaților, avocaților stagiați și clienților lor nu doar să încheie contracte de asistență juridică la distanță, dar și să depună cererile în instanța de judecată prin intermediul Sistemului Informațional Judiciar.*"

Prin proiect se propune modificarea Codului fiscal, Legii nr.1260/2002 cu privire la avocatură, Codului de procedură penală, Codului de procedură civilă, Codului de executare și Codului administrativ, pentru a include reglementările esențiale privind forma electronică a mandatului avocatului (inclusiv avocatului stagiar) și modul de certificare a împuternicirilor care rezultă din acesta.

Proiectul promovează interesul public privind simplificarea procedurii de contractare a serviciilor de asistență juridică la distanță, prin reglementarea formei electronice a mandatului avocatului.

29.10.2024

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Xenia VAMEȘ, Inspector principal

Digitally signed by Vameș Xenia
Date: 2024.10.29 11:33:24 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

